

Láttuk, hallottuk

Kedves Olvasóink! „Láttuk, hallottuk“ rovatnak az a célja, hogy a kormányprogram és pártunk hadüzenetei nyomán egyetemünk és főiskolánk területén lévő hiányosságokat felszínre hozzuk, s az illetékes vezetők figyelmét azon hibákra, melyeket rövid idő alatt ki lehet, s ki is kell javítani, sajtó útján is felhívjuk. E rovatnak segítő kézzel kell lenni a hibák feltárásában, és azonban csak akkor válik lehetővé, ha olvasóink levelükben, vagy szóban felhívják a szerkesztőség figyelmét minden olyan dolagra, mely gátolják, vagy megnehezítik dolgozóink, hallgatóink munkáját, értesítik a szerkesztőséget azokról a tényekről, melyek munkánk derűs lapjára árnyfoltokat, bosszúságot okozó sorokat vetnek.

A fűvészkert lovainak patkózását bürokratikusnak kezelik a GH-ban dolgozó egyes elvtársak. Ugyanis nem akarják elhinni, hogy a patkó Szeged utcáin is kopik — nemcsak a falusi utakon. A patkolási pénz kiutalásának huzavonája azzal a veszéllyel jár, hogy a lovak lesántulnak — s több napra kieshetnek a munkából. Ki vállalja ezért a felelősséget?

Hogy a Juhász Gyula egyetemi diákokon egyik lakója nagy örömmel üdvözlöje társának, hogy nemsokára az ő szobájukban is befolttas üveg helyett csinos kancsó — s több pohár áll majd az asztalon.

Meglepődve olvassuk e mondatot, — hát ennyire gondatlanok a diákokon-vezetők, hogy még arról sem gondoskodnak, hogy kellő számú ivóeszköz álljon a hallgatóság rendelkezésére? Nem:

A diákokon-vezetők többször sürgették már a kancsók és poharak beszerzését. Igéretet is kaptak: „elvtársak elintézzük“.

Érdékelt bennünket a dolog — vajjon tényleg elintézték-e az illetékes elvtársak.

Sajnos nem egészen. De mondjuk meg kereken, nem intézték el. Ugyanis újjól meg kell igényelni a szükséges számú kancsót és poharat.

Kérdezzük, ki a felelős ezért a sok huzavondért. Kik azok, akik hallgatóink jogos igényét ennyire semmibe veszik?

Az értekezlet

Nincs annyi betűje ennek a szónak, szorozva trillióval, ahányan szidták és ahány formába. Valamirevaló író mind ezen kezdte pedzeni a tollát, már-már én is hajlottam csatlakozni a szitkozódókhoz. De még idejében megszólalt bennem a történelvi lelkiismeretem. Nem lehet, hogy egy ilyen, mindent átfogó társadalmi jelenséget ennyire szűk történelmi összefüggésben vizsgáljunk. Meg kell azt nézni az utókor szempontjából is. Mit gondolsz túrelmes olvasó, ha a jövő század embere olvassa korunk lapjait, milyen véleményt formál magának az értekezletekről? Szinte hallom a hangját, amint zsörtölődik. Hogyan tarthatnak ezek a XX. századbeliek olyan rossznak az értekezletet, mikor olyan sok jó vicc van róla. Ezzel a perspektívával hessegetve el rossz érzéscímét, én is beléptem az értekezletre. A terem ahova benyitottam, éppen nagy események színtere volt. Komor kesésének ügyét vitatták.

Az értekezlet 6 óra 10 perckor kezdődött. Most kilenc fél jár. Már szinte mindenki hozzászólt a tárgyhöz nem is egyszer. Fél tízenegyre tárgyalták le Komor kesésének az ügyét. A kérdést lezárták. Most Lotyogó Matyi kért szót. Tényleg még ma nem is hallották a hangját. Pedig alapos felszólalónak ismerték.

A vizgán

Mit akar tőlem. Miért kérdeget. Miért néz rám olyan szúrós szemekkel. Jaj, úgy félek. Vézna Tibi sírvafakad. A vizsgázató nem retten meg, fene erős idegei vannak. Tovább kérdez. Csúrcsavarja, el is felejtí, hogy ott van Tibi. Mozog, gesztikulál, a szája rángatózik, csodálatos idegei vannak. Ülnek egymással szemben, már fél órája. Tibi sír.

A vizsgázató keresztkérdésekkel próbálkozik. Nem ér el eredményt. Beugrató kérdések következnek. Semmi hatás. Tibi sír. A vizsgázató vicceket kezd mesélni, hogy jobb kedvre hangolja. Tibi átlát a szándékán, tovább sír. A vizsgázató javaslatot tesz, játszunk hunyót. Tibi nem felel, sír. A vizsgázató trükhöz folyamodik, szavalni kezd. Tibi-közömbösen sír tovább. A vizsgázató túrelme fogytán van. Újra kérdez. Sírás. Most a családi életének körülményeit kezdi feszegetni, Tibi felzokog. Nagymama. A vizsgázató görcsösen kapaszkodik bele az elért eredményekbe.

Az Apáthy diákokon-étkezde előtt hosszú sorban állnak a dolgozók — orvosok, tanárok, gyakornokok, feleségek — kezükben ételhordókkal. Túrelmetlenül hulláznak a sor.

Az egyik orvosnak súlyos betegéhez kellene már visszamenni, a tanársegédet négy hallgató várja, mert a vizsgaanyagból néhány fontos dolgot szeretnének megbeszélni vele. A feleség is türelmetlen, mert a férjének sürgős dolga van, s ismerve annak természetét, ha időben nem ér vissza az étellel — hozzákend a munkához — biztos, hogy nem fog ebédelni idejében.

Sok bosszús mondat, gúnyos megjegyzés röpben a levegőben. A sor kínos lassúsággal, de még is elfogy. Az ebédjegyzelő is nagy sóhajtottal jelzi, hogy a kihordások sora végetért...

Két óra lesz pár perc múlva. Sitve érkeznek a bent ebédelők közül néhányan. Az asztalhoz ülnek, s türelmesen várják ebédjüket.

A leves már ott van. Megkóstolják — «nem elég meleg» — mondják bosszúsán. Hozzák a túróstésztát — megkóstolják — «hideg» —, s keserves arccal turkálják villájukkal. A felszolgáló elvtársnők is látva az ebédelők bosszúságát, szomorkásan bólgatnak: hideg — hideg; baj, dehát mit csinálunk?

Azt kérdezzük, hogy akiknek a feladata lenne a túrhételten állapot megszüntetése, azok miért nem törődnek jobban a dolgozók igényeinek kielégítésével?

Mindent pontokba szedett. Igaz hogy elsokott térni a tárgytól de hát istenen, mindenkinek lehet hibája. Többen feszegették hogy miért tér el mindig a tárgytól? Én ezt is kinyomoztam. Azért, mert pont akkor nem figyel, amikor hozzá akar szólni. Mivel mindenhez hozzá akar szólni, sohasse figyel. Most is öt pontból álló kérdést tett fel Komornak.

1. Mért nem szokott le a dohányszárról, mikor megígérte? 2. Van-e szándékában megnézni a Trubadur c. filmet? 3. Milyen fogpórt használ? 4. Mi szándékodzik lenni, ha végez? 5. Miért késett? Tizenkettőkor a kerületi küldött határozattal lezárta. A Lotyogó Matyi kérdéseire fölött folyó vitát. Nem tudták kivitadni. (különösen a fogpor kérdését). Fél-egyig vitatkoztak azután afölött, hogy megtartsa-e Komor a referatúját, vagy halasszák el. Komor több ízben hangoztatta a vita során, hogy nem tudja megtartani, mert nincs is nála, de azért vitatták. Utána a napirendi pont volt előírva. A vita fél négyig tartott. Nagy nehezen megállapodtak a napirendi pontok kérdésében is. Ekkor Lotyogó Matyi 8 pontból álló javaslatot nyújtott be a napirendi pontok megváltoztatására vonatkozólag.

Nem vártam meg a letárgyalást, kitámolyogtam. Átmentem egy másik értekezletre. Aludni.

A nagymamáról kérdez. Minden oldalról forgatja, szőröz, ravasul kúszik vissza a szakmai kérdések felé. Nem-nem, Tibit nem lehet megfogni. Újra síró állásba helyezkedik. A vizsgázató végső kétségbeesésében megválaszolja magának a kérdéseket. Tibi kitámolyog a szobából, kissé lecsillapodik.

A nekiszegedett kérdésekre szípgovva válaszol. Még szerencse hogy csak elégtelent kaptam. Igazat adunk neki.

Remek idegei voltak a vizsgázatónak. S. F.

SZEGEDI EGYETEM

A Szegedi Tudományegyetem Orvostudományi és Pedagógiai Főiskola lapja Szerkesztő a szerkesztőbizottság elnöke Radja Árpád egyetemi és főiskolai pártbizottság, a Tudományegyetem rektora, az Orvostudományi főiskola igazgatója, a DISZ és a Szakszervezetek vezetői. Telefon: 34-54

Ceongrádmezey Nyomatásipari V. Szeged 5948 Felelős vezető: Vincze György

* Párthírek

1953. december 15-én az Egyetemi Pártválasztmány ülést tartott, melyen Bezeredy István elvtárs referátuma alapján megvitatták az 1953. október 26-i párttárgyalatot és számos javaslatot fogadtak el a területünkön folyó propagandamunka megjavítása érdekében.

AZ EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI DIÁKKLUB VEZETŐIHEZ

A Diáklub vezetői gyakorlatában is alkalmazzák a Klub szabályzatát Pál László — a TTK IV. éves hallgatója — levelet írt a „Szegedi Egyetem“-nek: „Kéi az Egyetemi és Főiskolai Diáklub” címmel. Levelemben írja, hogy aki a fenti címet elolvassa, az joggal csodálkozhat, mert ugyan kié lehetne a Klub, ha nem az egyetemi és főiskolai hallgatóké? — Levele további részében beszél arról, hogy a Diáklubbba igen sok nem egyetemi hallgató jár és ezeknek száma napról-napra növekszik, majd így ír: „Egy szóval sem mondhatjuk azt, hogy mi el akarunk zárkózni azoktól a fiataloktól, akik a terelés más területén dolgoznak. Erről szó sincs, ez nagy hiba lenne. Hangsúlyozom, a meghívott vendégeket szeretettel látjuk a Klubban, mégpedig minél többet”. — Majd így folytatja: „Sok hallgató véleményét összegeztem, amikor azt javasolom, hogy a Klub gondnoksága szigorítsa meg a látogatók ellenőrzését. Tudom, hogy ez nehéz kérdés, de legcélszerűbb lenne a belépést a diákigazolvány felmutatásához kötni, s a vendégek a hallgatókkal együtt érkezzenek a Klubba. A klubhelyiség a munka utáni pihenésünkre, szórakozásunkat biztosítja, s magát a Klubot és annak zavartalan légkörét csak mi biztosíthatjuk magunknak”.

Megjegyzés: A látogatók nagy száma az Egyetemi Klub vonzóerejét bizonyítja, azonban hangsúlyoznunk kell, hogy a Klubnak van házi rendje — és Pál László elvtárs levele nyomán — a Diáklub vezetői érvényesítsék azt, s a belépéshez tegyék szükségessé az egyetemi és főiskolai diákigazolványt, illetve egyetemi és főiskolai dolgozó igazolványt, s a vendégeket ilyen igazolvánnyal rendelkező elvtársak vigyék magukkal.

Hírek

A Neveléstudományi-Lélektani Intézet tanársegéde, K'rály József lélektani kutatómunkájáért az Akadémia 2500 Ft prémiumban részesült.

A „SZEGEDI EGYETEM“ azon olvasói, akik lapunk előfizetői sorába akarnak lépni, január 1-től megrendelhetik az egyetemi újságot a kari szakszervezeti — illetve DISZ sajtófelelősénél. Közvetlen a Szerkesztőségben is (Felszabadulást útja 5. sz.) elő lehet fizetni a lapot. A „Szegedi Egyetem“ előfizetési ára negyedévre (jan. 1-től március 31-ig) 2 forint 40 fillér. Előfizetést jan. 1-től aug. 31-ig is. Ez időre az előfizetési díj 6 forint 40 fillér.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA vendégeként Magyarországon tartózkodó lengyel matematikus-delegáció tagjai közül Edward Marzewski professzor, a wroclawi egyetem rektora és matematikai intézetének igazgatója december 7-én a Bolyai János Matematikai Társulat szegedi csoportjának meghívására Szegeden járt. Megtekintette az egyetem Bolyai Intézetét, megbeszélést folytatott Fodor Gábor rektor elvtárral, valamint a Bolyai Intézet tudományos dolgozóival. Majd «A sztochasztikus ergodikus tételről» címmel tudományos előadást tartott francia nyelven; az előadást Szőkefalvi-Nagy Béla professzor tolmácsolta. Előadásában ismertette azokat a kutatásokat, amelyeket a funkcionál-analízis és a valószínűség-számítás e határterületén Cz. Ryll-Nardzewski és St. Gladysz wroclawi munkatársaival együtt végzett és amelyek során Kakutani japán matematikus egy idevágó tételét sikerült élesíteniük és egyszerűbben bebizonyítani. Utána Fejes Tóth László veszprémi egyetemi tanár, aki Marzewski professzor kíséretében jött Szegedre, «Szabályos tesztek szélsőérték-tulajdonságai» címmel tartott tudományos előadást Marzewski professzor december 8-án reggel tovább utazott Debrecenbe.

Elméleti színvonalunk emelését segíti elő az

ANYAG-ADATSZOLGÁLTATÁS

A politikai gazdaságtani beszámolók eddigi tapasztalatai egyetemünkön

Egyetemünkön december másodikától folynak a «kapitalizmus politikai gazdaságtana» című anyagból a beszámoló. A beszámoló célja, hogy az oktatók (és a hallgatók is) meggyőződjenek arról, hogy a hallgatók mennyire tanultak folyamatosan a félév folyamán, általában mennyire értik a leadott anyagot.

Az évvégi vizsgák sikere nagymértékben azon múlik, hogy az előadók és a tanulócsoporthoz tagjai mennyiben használják fel a beszámoló tapasztalatait, szem előtt tartva pártunk célkitűzését, mely szerint: növelni kell az oktatás minőségét a félév folyamán, az oktatás színvonalát és még szélesebb alapon kell biztosítani hallgatóink szilárd marxista-leninista világnézetének kialakítását.

A következő félévben különös gondot kell fordítanunk a szocializmus politikai gazdaságtanára. Pártunk Központi Vezetősége igen fontos feladatként jelöli meg a politikai gazdaságtan magasabb fokú oktatását és tanulását. Nem fordulhat elő az, hogy olyan szakemberek hagyják el négy év után az egyetemet, akik a történelmi materializmus és a politikai gazdaságtan hiányos tudásának következtében nem ismerik kellően a társadalom fejlődésének mozgástörvényeit. Nem értik a társadalmi törvények objektív jellegét és a párt politikájának tudományos megalapozottságát.

El kell érni a jövő félévben azt, hogy minden karon élénk viták alakuljanak ki a szemináriumokban. A tapasztalat ezen a téren az, hogy ebben a félévben sok helyen igen unalmasak voltak a szemináriumok, mert az anyagot nem vitatták meg, hanem kérdés- és felelet formájában tárgyalták. Ez egyrészt a szemináriumvezetők, másrészt a csoport tagjainak hibája. Kivételt ezen a téren csak a TTK. III. évfolyam egyes csoportjai képeznek. Úgy gondolom, érdemes ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert e hiányosság következményei a mostani beszámolókon is megmutatkoznak.

Az a csoport — amely a szemináriumok problémáit vetett fel és ahol élénk viták voltak — a beszámolóban is jobb felkészültséget mutatott. Érdemes hangsúlyozni azt is, hogy azok a hallgatók, akik résztvettek a vitákban, szintén jobb eredményt értek el, szemben a csoport passzív tagjaival, akiket nem érdekelt az anyag nehezebb kérdései. Az utóbbiak nagyrészt a beszámolója gyenge, vagy egyáltalán nem felelnek meg a követelményeknek.

Az eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy — a beszámolt hallgatók között sokan vannak, akik becsületesen felkészültek és szép feleleteket adtak a kérdésekre, de ugyanakkor tekintélyes az olyan hallgatók száma, akik egyáltalán nem tudnak a megadott kérdésre felelni. Egyes hallgatóknál a kérdésekre adott válasz a mellébeszélés alapul. Ennek eredménye természetesen a bukás. Eddig öt csoport számolt be és máris 11-e meg nem felelték a kérdésekre. Nagyon sokan, amikor megkérdezték, hogy beszámoló lesz, csak másodrendű feladatnak tekintették a felkészülést. Ezek a hallgatók most ráfúrtak a könnyelműségükre.

A beszámoltak részéről eddig az volt a hiba, hogy sokszor túl «dedelgettek» egyes hallgatókat. Ha nem tudott választ adni a kérdésre, addig kérdezték még valamit sikerült az illetőből kivinni és így a beszámolóban megfelelt. Ezt a következőkben nem lehet meg-

engedni. Ha alapvető kérdésre nem tud megfelelni a hallgató, ismételnie kell a beszámolót. Ha elnézők leszünk, akkor az a veszély fenyeget, hogy nem sajátítják el hallgatóink a kapitalizmus politikai gazdaságtanának anyagát és így nagy nehézségeik lesznek a következő félév folyamán.

Figyelmeztető példa, hogy igen sok hallgató «bemagolja» az anyagot a kiadott kézikönyv alapján, de az anyag legényesebb összefüggéseit nem érti.

Nagy hiba a hallgatók, különösen a gyengébb hallgatók részéről, hogy nem vették igénybe a faszék segítségét. A kijelölt konzultációs időben nem jöttek be problémáikkal és többen azok közül sem jelentek meg a konzultáción, akiknek a szemináriumvezető ajánlotta. A másik fogyatékos, hogy még a jobb tanulók felkészülése is sokszor felületes. Az objektív gazdasági törvényeket általában értik a hallgatók, de ha például olyan kérdést kapnak, hogy felismerték-e az objektív gazdasági törvényeket a szocializmus előtti társadalmi formációkban, vagy melyek a legáltalánosabb gazdasági törvények, akkor erre már nemigen felelnek a hallgatók. Sok hallgató a pénz-nyegyet anyagi sajátosságban látja és nem a társadalmi viszonyokban. Egyik hallgató például az általános válság időtartamát 1917—1923-ig számítja. Az átlagprofitoráta törvényét és a termelési árat egyesek szerint a tőkésnek hozzák létre.

Ezért elengedhetetlenül szükséges a politikai gazdaságtan tanulmányozásánál, az hogy az alapfogalmakkal minden hallgató tisztában legyen. Sokan a termelőerők fogalmához a termelési eszközöket sorolják, ami tudvalevőleg hibás, amit az előadásban is hangsúlyoztunk, de az illetők szak-, vagy más könyvet olvasnak, vagy más egyéb dologgal foglalkoznak, mint Teszari János TTK-ás hallgató, aki szintén szakkönyvek olvasásával foglalkozott és a beszámolóban nem tudott megfelelni. Az alap és a felépítmény összefüggéseit sokan nem értik. Az alap fogalmához a termelőerőket is odasorolják, nem értik az értéktörvény három funkcióját sem, pedig igen sokat foglalkozunk ezzel a kérdéssel is. Az eddigi beszámolókon erre a kérdésre alig tudtak választ adni a hallgatók. Sokan az általános válságösszekeverik a túlermelési válsággal. Nagy nehézséget okozott a társadalmi termelési ár és társadalmi érték összefüggésének megértése. Ebből következik, hogy sokan nem értik a földjáraadékelméletet, különösen az abszolút földjáraadéket. Nehézséget okoz a zavartalan újratermelés feltételeinek kérdése a kapitalizmusban.

Még lehetne hasonló kérdéseket felsorolni, de úgy gondolom, ez a néhány kérdés is elég lesz ahhoz, hogy felhívjuk az elvtársak figyelmét, főleg azokat, akik még ezután lesznek a beszámolóra és vizsgákra. Hogy felkészültségek még sokkal alacsonyabb és mélyebb legyen. Ha bármilyen tisztázatlan kérdésük akad, vegyék igénybe a faszék segítségét, mert ennek feltétlenül hasznát veszik.

Minden hallgató a beszámoló és vizsga előtt azért drukkol, hogy minél jobb eredményt érjen el. A jó eredmény azonban — mely szeretetet és megbecsülést vív ki — csak kitartó, szorgalmas munkával érhető el.

Dani Mihály tanársegéd

Hajduszoboszlón üdültem

Az az öröm ért, hogy jó munkám jutalmául szakszervezeti üdülsen vehettem részt Hajduszoboszlón. Öszintén elmondhatom, hogy kitűnően éreztem magam, minden jóban részem volt, az elvtársak akiknek feladata volt, hogy rólunk — üdülről — gondoskodjanak, mindent megteftek zavartalan, nyugodt pihenésünk érdekében.

Az étkezés mindig a központi probléma egy ilyen üdülhelyen mert azt mindenki megkritizálja, a koszthoz mindenki ért és a saját gyomorán keresztül igyekszik jól-rosszul kritizálni. Elmondhatom, hogy itt a koszt kifogástalan volt. Hogy milyen nagy utánajárást és hozzáértést igényel egy üdültelap elállításának összeállítása, főleg, hogy az mindenkinek kedvére való legyen, azt talán nem kell külön fejtegetnem. Ezért szóval kell tennem, hogy egyes üdülők több esetben indokolatlanul és nem kellő hozzáértéssel kritizálták a gondnokot. A bírálatot meg-

kell hallgatni, sőt azt igényelnünk kell munkánkról. Ugyanakkor nekünk is élni kell a bírálat és ön-bírálat jogával, még üdülkben is. Az üdülkben is sok hiányosságok vannak, s ezeket felszínre is kell hozni — olyan formában, hogy az üdülők vezetőit jobb munkavégzésre serkentsük, s abban maximálisan segítsünk is nekik — ne pedig — ledorongoljuk őket. Felszerezésben is vannak még hiányok, de meg kell értenünk, hogy márfól holnapra azok számszázalékos pótlása nem lehetséges.

Az üdültetés elvégzése nagyszorú feladat s a dolgozók háláskai államunknak ezért; és megbecsülik azon elvtársakat, akik e szép, de nehéz feladatot ellátják.

En ezután is köszönetet mondok azért a gondoskodásért, amelyben a hajduszoboszlói üdülőben részesítettek.

Biebert Antalné szülészóné,